

Sygn. akt VII U 2688/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 czerwca 2015 roku.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący Sędzia S.O. Jacek Chaciński

Protokolant starszy protokolant Anna Łempicka

po rozpoznaniu w dniu 19 czerwca 2015 roku w Lublinie

sprawy z wniosku M. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury.

na skutek odwołania M. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 18 listopada 2014 roku znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala M. J. prawo do emerytury od dnia (...) roku.

VII U 2688/14

UZASADNIENIE

Decyzją z 18.11.2014 r., (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w L., odmówił M. J. prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983 r. (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zm.). W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie osiągnął wymaganego stażu minimum 15 lat pracy w szczególnych warunkach, bądź szczególnym charakterze przed dniem 01.01.1999 r., albowiem pomiędzy okresami tej pracy odbywał zasadniczą służbę wojskową (w okresie od 01.01.1975 r. do 15.04.1976 r.), która do wspomnianego stażu nie może zostać zaliczona, podobnie jak wykorzystane przez wnioskodawcę urlopy bezpłatne (k. 139 akt emerytalnych).

W odwołaniu od powyższej decyzji M. J. zarzucił organowi rentowemu błędne niezaliczenie do wspomnianego stażu okresu zasadniczej służby wojskowej (wskazując jednak datę początkową 24.04.1974 r.) i w oparciu o ten zarzut wniósł o zmianę kwestionowanego rozstrzygnięcia poprzez ustalenie mu prawa do emerytury (k. 2-4 a. s.).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

M. J. urodził się (...), a z wnioskiem o emeryturę wystąpił w dniu 25.09.2014 r., oświadczając, że nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Ubezpieczony osiągnął sumaryczny staż emerytalny, wynoszący 27 lat, 11 miesięcy i 27 dni, w tym 14 lat, 5 miesięcy i 2 dni pracy w szczególnych warunkach, przy uboju zwierząt w Zakładach (...) w Ł. (dane z wniosku emerytalnego oraz okoliczności przyznane przez pełnomocnika w odpowiedzi na odwołanie).

W zakresie stażu pracy ubezpieczonego w szczególnych warunkach, organ rentowy – obok stosownego świadectwa, załączonego do wniosku emerytalnego (k. 39 a. e.) – dysponował także dokumentami, złożonymi do uprzednio do akt kapitałowych. Są to: „ogólne” świadectwo pracy, z którego wynikają okresy wykorzystanego przez wnioskodawcę urlopu bezpłatnego (k. 7 i v. a. k.) oraz potwierdzona kopia książeczki wojskowej, zgodnie z którą M. J. pełnił zasadniczą służbę wojskową w okresie od 24.04.1974 r. do 15.04.1976 r. (k. 11 i v. a. k.).

Ten ostatnio wskazany okres potwierdza również odpis dokumentu powołania, zawarty w archiwalnych aktach osobowych M. J. (koperta, k. 14 a. s.), opatrzony dodatkowo adnotacją samodzielnego referenta ds. osobowych i ewidencji z dnia 15.11.1978 r., zgodnie z którą ubezpieczony, po odbyciu zasadniczej służby wojskowej w wyżej wskazanych datach, został ponownie zatrudniony w macierzystym zakładzie dnia 13.05.1976 r. Informację tą precyzuje karta obiegowa zmian w stosunku pracy z dnia 28.04.1976 r., wskazująca, że to ponowne zatrudnienie nastąpiło na poprzednio zajmowanym stanowisku „ubojowiec” (por. analogiczna karta sprzed powołania do wojska, wystawiona w dniu 19.04.1974 r. oraz umowa o pracę na czas nieokreślony na wymienionym stanowisku z dnia 01.10.1973 r.).

Powyższe ustalenia zostały oparte na dowodach jedynie w odniesieniu do spornej okoliczności, dotyczącej okresu pełnienia przez wnioskodawcę zasadniczej służby wojskowej oraz daty powrotu do pracy w macierzystym zakładzie i ponownie zajmowanego stanowiska. W tym zakresie przeprowadzone dowody, w postaci archiwalnych dokumentów osobowych, zasługują w pełni na wiarygodność, jako sporządzone w przepisanej formie, przez odpowiednio umocowane osoby oraz w czasie, kiedy miały miejsce stwierdzone nimi zdarzenia. Dokumentom tym żadna ze stron nie zaprzeczała.

W pozostałej mierze niezbędne dla rozstrzygnięcia fakty miały charakter bezsporny, a przeciwne stanowiska stron dotyczyły jedynie ich prawnej oceny, tj. możliwości zaliczenia okresu pełnionej przez wnioskodawcę zasadniczej służby wojskowej do jego stażu pracy w szczególnych warunkach.

Odwołanie jest uzasadnione, albowiem zaskarżona decyzja jest w sposób oczywisty błędna.

Ubezpieczony domagał się emerytury na podstawie art. 184 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748).

Zgodnie z tym przepisem, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. 01.01.1999 r.) osiągnęli: 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury (tj. minimum 15 lat – w przypadku wnioskodawcy zgodnie z § 4 ust. 1 powołanego na wstępie rozporządzenia w zw. z działem X, poz. 8 załącznika A do tego rozporządzenia) w wieku niższym niż 65 lat – dla mężczyzn oraz 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (tj. minimum 25 lat dla mężczyzn).

Jak wskazano, w niniejszej sprawie sporny charakter miała możliwość zaliczenia do stażu pracy wnioskodawcy w szczególnych warunkach okresu odbywania przez niego służby wojskowej – wbrew ustaleniu organu rentowego, nie od 01.01.1975 r., lecz od 24.04.1974 r. do 15.04.1976 r. Po dokonaniu bowiem takiego zaliczenia, wspomniany staż, wynikający ze świadczenia pracy (14 lat, 5 miesięcy i 2 dni), sięgnąłby przepisanego minimum 15 lat.

W tym względzie należy odwołać się do przepisu art. 108 ust. 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w brzmieniu na dzień powrotu wnioskodawcy do pracy po odbyciu zasadniczej służby wojskowej (13.05.1976 r.) – ukształtowanym przez Przepisy wprowadzające Kodeks Pracy (art. X pkt 2 lit. c ustawy 26.06.1974 r., Dz. U. z 1974 r., nr 24, poz. 142). Przepis ten stanowił wówczas, że czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy,

w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby.

Ta regulacja była doprecyzowana wydanym na podstawie ust. 2 powołanego artykułu rozporządzeniem Rady Ministrów z 22.11.1968 r.

w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (tutaj w brzmieniu ustalonym przez: Dz. U. z 1975 r., nr 10, poz. 61). Mianowicie § 2 ust. 1 tego aktu stanowił, że zakład pracy, który zatrudniał żołnierza w dniu powołania do służby wojskowej, jest obowiązany niezwłocznie zatrudnić go na stanowisku poprzednio zajmowanym lub równorzędnym pod względem rodzaju pracy oraz zaszeregowania osobistego, jeżeli w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia z tej służby żołnierz zgłosi powrót do zakładu pracy. Z kolei zgodnie z § 5 ust. 1 cyt. obecnie rozporządzenia żołnierzowi, który podjął zatrudnienie w opisanym trybie, wlicza się czas odbywania służby wojskowej do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął zatrudnienie, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem w tym zakładzie oraz w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie.

M. J. powrócił do wykonywania pracy w szczególnych warunkach i w macierzystym zakładzie w wyżej wskazanym trybie, co na gruncie ostatnio powołanego przepisu nakazuje zaliczenie okresu odbywanej przez niego zasadniczej służby wojskowej do stażu pracy w warunkach szczególnych.

Nawet na gruncie brzmienia art. 108 ust. 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony (...) sprzed 01.01.1975 r., tj. w dacie powołania wnioskodawcy do zasadniczej służby wojskowej, okres tej służby również podlegałby zaliczeniu do spornego stażu. Wówczas przepis ten stanowił bowiem, że okres odbytej zasadniczej lub okresowej służby wojskowej zalicza się do okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem, pracownikom, którzy po odbyciu tej służby podjęli zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym byli zatrudnieni przed powołaniem do służby, albo w tej samej gałęzi pracy (zgodnie z Dz. U. z 1967 r., nr 44, poz. 220).

Powyższa możliwość wynika już z gramatycznego brzmienia powołanych przepisów, a nadto – w kontekście zmiany art. 108 ust. 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony (...), dokonanej z dniem 01.01.1975 r. (vide: powołane wyżej przepisy wprowadzające Kodeks Pracy) i bez względu na tą zmianę – została ona jednolicie przyjęta w orzecznictwie tak sądów meriti, jak i Sądu Najwyższego (por. np.: wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 4 grudnia 2013 roku, II UK 217/13; z dnia 25 lutego 2010 roku, II UK 215/09; z dnia 9 marca 2010 roku, I UK 333/09; z dnia 17 maja 2012 roku, I UK 399/11; z dnia 24 maja 2012 roku, II UK 265/11 oraz wyroki Sądów Apelacyjnych w Krakowie z dnia 23 kwietnia 2013 roku, III AUa 1412/12 i w Gdańsku z dnia 15 października 2013 roku, III AUa 213/13, uchwała SN z 16.10.2013 r., II UZP 6/13, a ostatnio w szczególności wyrok SN z 11.02.2014 r., II UK 293/13).

Organ rentowy nie zastosował więc prawidłowo powołanych przepisów, w świetle których ubezpieczony osiągnął staż pracy w szczególnych warunkach, uprawniający go do emerytury. Ta wadliwość ma charakter oczywisty, albowiem organ stosujący prawo winien znać nie tylko treść odpowiednich zapisów ustawowych, ale również utartą w praktyce ich wykładnię, a problem zaliczania służby wojskowej do okresu pracy w szczególnych warunkach nader często był przedmiotem rozważań tutejszego sądu w innych sprawach o emeryturę, jakie toczyły się z udziałem ZUS Oddział w L..

Zaskarżona decyzja podlegała zatem zmianie poprzez ustalenie ubezpieczonemu prawa do emerytury – od dnia (...) r., w którym ubezpieczony złożył wniosek o świadczenie, zgodnie z art. 129 ust. 1 cyt. ustawy emerytalnej.

Mając powyższe na względzie, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 447¹⁴ § 2, orzeczono, jak w wyroku.